

[Bollmann]

rørte parter, som jo har interesse i denne lovgivning, er enige om disse ændringer, så jeg skal på CD's vegne give tilslutning til ministerens lovforslag.

Det er klart, at der kan blive tale om nogle tekniske spørgsmål, men dem skal jeg ikke komme ind på her i dag. Det er det, vi har udvalgsarbejdet til.

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Må jeg først og fremmest over for formanden og over for forsamlingen beklage, at jeg blev forsinket og havde overvurderet den tid, det tog at behandle de foreliggende lovforslag. Jeg kan love formanden, at det naturligvis ikke vil gentage sig.

Må jeg dernæst takke for den brede tilslutning til dette lovforslag, der jo, som flere ordførere har været inde på, er en opfølgning af det forlig, som vi indgik for nogle måneder siden, men hvor såvel landbrugsorganisationerne som realkredititten, som hr. Mejdahl var inde på, havde ønsket, at visse ting fik en anden udformning, bl.a. spørgsmålet om restgældsforden og mulighederne for at yde 10-årige stående jordbrugs lån.

Det er et ønske, som vi naturligvis har gjort hvad vi kunne for at opfylde, og jeg har indtryk af, også fra de udtalelser, vi har fået fra organisationerne og også fra ordførerne her i dag, at dette lovforslag tilsyneladende rammer de ønsker, man har haft med hensyn til en smidiggørelse af disse låneordninger og også en mere rimelig udmøntning af restgældsforden.

Det er så også mit svar til hr. Svend Andersen, der spurgte om baggrunden for, at vi har gjort det; yderligere bemærkninger tror jeg faktisk ikke der er grund til at gøre.

Jeg kan sige tak for tilsagnet om, at lovforslaget vil blive hurtigt behandlet, idet også jeg er helt enig i, at vi naturligvis skal afbureaukratisere så meget som muligt og derfor også nødtigt skulle komme til at arbejde med to restgældsfinansieringsfonde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 166:

Forslag til lov om ændring af lov om byfornyelse og boligforbedring, lov om realkreditinstitutter, lov om indeksregulerede realkreditlån og bygge loven.

Af boligministeren (Agnete Laustsen).
(Fremsat 11/1 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lissa Mathiasen (S):

Socialdemokratiet er meget enig i boligministerens bemærkninger til lovforslaget, hvoraf fremgår det rigtige i ikke at foretage grundlæggende ændringer, bl.a. på baggrund af relativt begrænsede erfaringer. Men primært er det, fordi vi faktisk betragter det som væsentligt at fastholde det brede politiske flertal bag de intentioner og de politiske hovedsynspunkter, som lå bag vedtagelsen af byfornyelsesloven i 1983.

Derfor vil jeg heller ikke undlade at rose ministeren for, at der ikke er rørt ved beboerindflydelsen, herunder varetøret. Det er godt. Det er vi glade for.

Med udgangspunkt i forenkling, en bestræbelse, som vi absolut kan dele, såfremt intentionerne ellers stadig væk fastholdes i loven, er der en række forslag til ændringer, som på mange måder ser fornuftige ud.

Der er spørgsmålet om overgang til rammebestemmelser i stedet for de nuværende meget specificerede krav til normer, en beslutning, som umiddelbart lyder meget fornuftig, men som alligevel kan rejse, synes jeg, en del spørgsmål; ikke blot i relation til den bemyndigelse, ministeren får, men også på andre måder betyder det alligevel, at der kommer svækkelser på nogle af områderne, og det er noget af det, vi gerne vil have undersøgt nærmere under udvalgsarbejdet.

[Lissa Mathiasen]

Så er der spørgsmålet om muligheden for ændring af benyttelsen fra erhverv til bolig under visse forudsætninger. Det er vi positive over for.

Vi kan også støtte muligheden for boligforbedring af enkeltejendomme i byfornyelsesområder.

I erkendelse af opgavernes store forskellighed, som det i realiteten er, når vi taler om byfornyelsesprojekter, mener jeg også, det er rigtigt at give en vis metodefrihed til kommunerne. De vil jo alligevel klart give borgerne mulighed for indflydelse, inden den endelige stilling tages, og det vil sige, at vi også er relativt positive over for spørgsmålet om § 9-redegørelsen.

Derimod rejser der sig en del spørgsmål i relation til støtte- og finansieringsbestemmelserne. Selvfølgelig kan vi bakke op bag en begrænsning af kapitaliseringsmuligheden, hvis det er det, det betyder, men jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg synes, vi mangler noget materiale om dette, og jeg kunne godt tænke mig at få belyst dette spørgsmål lidt nærmere under udvalgsarbejdet.

Så er der spørgsmålet om sikring af bygninger – BZ-sikringer kalder man det. Det lyder da meget fornuftigt, men hvor meget skal der egentlig ødelægges for at sikre disse bygninger? Det synes jeg også det kunne være interessant at høre lidt om.

Boligministeren har også et forslag om at give ældre fortrinsret til egnede boliger for ældre, absolut et forslag, som vi synes er både fornuftigt og rigtigt, og som vi derfor finder det meget hensigtsmæssigt at tage med.

Vi er også godt tilfredse med de foreslåede bestemmelser om bedre harmoni mellem byfornyelsesloven og saneringsloven, så der fremover bliver valgfrihed mellem indeksslån og nominallån, og herunder også forslaget om, at beboerne kan overtage den ombyggede ejendom som en almennyttig andelsbolig, et forslag, som jeg tror klart vil komme til at betyde, at beboerne får en væsentlig bedre økonomisk mulighed for at overtage ejendommen.

Men når det er sagt, har jeg til gengæld svært ved at forstå logikken i det forslag, der vedrører salg af dels ombyggede ejendomme, dels også grunde, som nu skal udbydes i dagspressen, fordi man mener, at der åbenbart er kommet for få penge hjem, når det er overgået til lejerne, til

beboerne. Det forslag er jo direkte i modstrid med det, jeg tidligere har nævnt om en lettelse af beboernes muligheder for at komme til at overtage lejlighederne. Det vil gøre det sværere for kommunerne at planlægge, men til gengæld sætte gang i spekulationen omkring privat udlejningsbyggeri. Derfor må vi meget klart vende os imod denne ændring.

Så er der den foreslåede nye affattelse af § 62, stk. 2, hvor der lægges op til begrænsning af spekulation vedrørende ombygningstab i private andelsboliger. Det synes vi egentlig er ganske udmærket, ganske fornuftigt, men mangler der ikke noget? Hvorfor er private udlejningsboliger ikke medtaget, hvorfor skal man fortsat have mulighed for bevidst at spekulere i tabserstatning? Det må vist være meningen, at § 62, stk. 2, også skal gælde de private udlejningsboliger, når man mener, det er rigtigt at tage andelsboligforeningerne med.

Til sidst skal jeg nævne forslaget om erstatningsboliger. Her må jeg også indrømme, at jeg synes, logikken har svigtet lidt. Det siges i bemærkningerne til lovforslaget, at det ikke er muligt at klare ombygningerne inden for den 3-måneders-frist, der i dag gælder; ellers har beboerne krav på at få en erstatningsbolig. Derfor er man nødt til nu at forlænge fristen til 6 måneder, så man bedre kan nå ombygningsfasen. Det vil altså sige, at beboerne så må acceptere at gå i byggerod i 6 måneder. Det mener jeg er en helt uacceptabel konsekvens for beboerne, og den kan vi heller ikke medvirke til.

Som jeg har nævnt her, er der en række ender, vi mener der skal kigges meget nærmere på under udvalgsarbejdet, men trods de mange bemærkninger, jeg er kommet med, skal jeg ikke bare komme med en appel om, at vi under udvalgsarbejdet i kraft af et bredt samarbejde når frem til at finde nogle grupper af løsninger, men selvfølgelig også klart tilkendegive, at Socialdemokratiet er parat til aktivt at medvirke til løsningen af disse opgaver.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Når jeg tager ordet for en kort bemærkning, er det ikke for at forsvare boligministeren eller regeringspartierne – det kan de sikkert gøre selv – nej, så er det på grund af noget, som Socialdemokratiets ordfører sagde. Hun sagde udtrykkeligt: Spekulation omkring privat udlejningsbyggeri.

[Kirsten Jacobsen]

Jeg ved da godt, at det er et formål i sig selv for Socialdemokraterne at forbyde alt privat udlejningsbyggeri, og hvis de kunne opnå det, ville de jo blive glade. Men Socialdemokratiet bør lige tænke på, at hvis man ikke havde erstatning for tab i denne lov, ville man krænke grundlovens § 73 om ejendomsrettens ukrænkelighed, og jeg ved ikke, om Socialdemokratiet vil være med til at gøre det.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg kan forstå, at fru Kirsten Jacobsen endnu ikke er nået helt om til side 21 i bemærkningerne til lovforslaget, for dér står faktisk:

»For at undgå, at private andelsboligforeninger før byfornyelsens gennemførelse hæver boligafgiften med henblik på at få så stor en del af ombygningstudgifterne som muligt dækket som ombygningstab, foreslås det, at kommunalbestyrelsen får adgang til at fastsætte en boligafgift før forbedringen, som anvendes ved udmålingen af støtte.«

Det vil sige, at man rent faktisk mener, at der i dag fiktivt er mulighed for at få et større tab ind, end rimeligt er. Vi er enige. Vi synes, det er rigtigt at standse det. Men det må være lige så korrekt at standse den virksomhed, når der er tale om privat udlejningsbyggeri, som det er for andelsboligernes vedkommende, og det er grunden til, at jeg spørger boligministeren, om det ikke er en forglemmelse. Det må det være.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Fru Lissa Mathiasen kan jo have den opfattelse, hun vil, af, hvad der er fiktivt, og hvad der ikke er fiktivt, men det er i hvert fald helt klart, at hvis private grundejere ikke får erstatning for de tab, de lider, krænker man grundloven, og det er hovedspørgsmålet for os.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Må jeg forstå fru Kirsten Jacobsen på den måde, at det er rimeligt, at man som privat udlejer skal have mulighed for at skruer lejerne højere op med henblik på, når ombygningen er tilendebragt, at kunne få en større tabserstatning udbetalt, end der egentlig er belæg for, således at det rent faktisk for det offentlige kommer til

at betyde en væsentlig større udgift, end nødvendigt er? Det er det, der står at man her vil gøre. Det vil jeg egentlig godt stille et meget direkte spørgsmål til fru Kirsten Jacobsen om: Vil det sige, at fru Kirsten Jacobsen også mener, at det er forkert, at man gør det for andelsboligernes vedkommende?

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Der er jo den væsentlige forskel på andelsboliger og privat udlejningsbyggeri, at når man fastsætter lejen i privat udlejningsbyggeri, har man at holde sig nøje til den omkostningsbestemte husleje. Når man derimod har et byfornyelsesprojekt inde i billedet, har man at holde sig nøje til de regler, der gælder for lejeforhøjelse. Det er meget nemmere for et andelsboligselskab at komme uden om de bestemmelser.

Derfor mener jeg, at der godt kan være tilfælde, hvor man ser på et andelsboligselskab på en anden måde end på de private udlejere med hensyn til dette her, for dér er det trods alt alles ejendom, der tales om, og det gavner dem alle sammen. Her tager man fra én, nemlig den private grundejer, uden erstatning, og det er noget helt andet.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt gøre fru Kirsten Jacobsen opmærksom på, at der ikke er tale om at tage noget fra nogen. Det, der her bliver lagt op til ved ændringen for andelsboligerne, er, at man siger »en fiktiv opskrivning«. Tilsvarende mener jeg, det må være rigtigt at sige, at en fiktiv opskrivning for så vidt angår udlejningsbyggeriet heller ikke bør kunne finde sted. Det vil sige, at der stadig væk på nøjagtig samme præmisser, som hidtil vil finde udbetaling sted, når der er tale om den reelle tabserstatning. Den bliver selvfølgelig udbetalt stadig væk, det har vi aldrig vendt os imod, og det vil vi fortsat støtte. Men vi synes, det er helt naturligt at tage fat i den del, hvor jeg mener at man med rimelighed kan tillade sig at kalde det spekulation, måske ikke i en lille gruppe menneskers økonomi, men derimod i den fælleskasse, som vi alle sammen bidrager til, og som jeg ellers nok mener at fru Kirsten Jacobsen og hendes parti er parate til at forsvare i andre sammenhænge.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Fru Kirsten Jacobsen for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Vi skal ikke bruge Folketingets tid på små korte bemærkninger, men jeg vil bare sige til fru Lissa Mathiasen, at jeg gerne vil have, at hun, måske ikke her fra talerstolen, men så i hvert fald under udvalgsarbejdet, klart overbeviser mig om, at der findes paragraffer i den nu-gældende lovgivning og i dette forslag, som gør det muligt at foretage fiktive opskrivninger, for det tror jeg ikke på.

Kai Dige Bach (KF):

Formålet med dette lovforslag er først og fremmest at forenkle byfornyelsesprocessen, primært gennem lempelser i de eksisterende regler, således at det offentliges investeringer inden for området anvendes så effektivt som muligt.

Lige så vigtigt er det imidlertid, at en forenkling af reglerne også betyder en lettelse af sagsadministrationen, dvs. mindre bureaukrati. Jeg mener i den sammenhæng, at det er meget positivt, at man med dette forslag imødegår dobbeltadministration, bl.a. gennem forslaget om, at færdiggørelsen og berigtigelsen af saneringsplaner og saneringsregnskaber skal uddelegeres til kommunerne. Set ud fra et kommunalt synspunkt indeholder lovforslaget således klare forbedringer i retning af, at der tilvejebringes et mere smidigt administrationsgrundlag.

For så vidt angår de enkelte punkter i lovforslaget mener jeg, det bør fremhæves, at det ud fra et samfundsøkonomisk hensyn er positivt, at man muligvis en bedre udnyttelse af den eksisterende bygningsmasse i og med, at der skal kunne indrettes boliger i de såkaldte rene erhvervsjendomme, selvfølgelig dog kun i de tilfælde, hvor erhvervet er nedlagt og en genanvendelse til erhvervsformål ikke skønnes at ville kunne finde sted.

Derudover mener jeg, det er vigtigt at hæfte sig ved, at byfornyeede ejendomme som hovedregel skal søges afhændet ved offentligt udbud i modsætning til nu, hvor kommunerne kan bestemme, hvem de vil afhænde til. Dette har jo i praksis vist sig oftest kun at være almenyttige

boligselskaber, men ved at pålægge kommunerne at sælge ved offentligt udbud sikres det, at byfornyeede ejendomme tilbydes en bred køberkreds, så man opnår den højest mulige pris med heraf følgende besparelser for såvel stat som kommune. Dette er afgjort et skridt i den rigtige retning, selv om jeg godt kunne ønske, at man var gået endnu længere i retning af at forbedre mulighederne for afhændelse til ejerboliger. Erfaringerne viser jo, at lysten hos den enkelte til at forbedre og vedligeholde sin bolig ofte er større, når der er tale om en ejerbolig.

Ved at afhænde byfornyeede ejendomme til ejerboliger har man således størst sikkerhed for, at standarden i de ejendomme, der allerede er byfornyet, fastholdes.

Ifølge lovforslaget gives der stadig kommunerne mulighed for at lade andre forhold end rent økonomiske være afgørende for, hvem en ejendom skal afhændes til. Dette mener jeg ikke nødvendigvis er af det gode, men som sagt indeholder forslaget om offentligt udbud en klar forbedring i forhold til, hvad der er gældende i dag.

Jeg vil i øvrigt ikke gå ind på lovforslagets enkelte dele, men blot afslutningsvis udtrykke tilfredshed med, at denne revision af byfornyesloven lever op til intentionerne om en stadig højere grad af decentralisering og mindre bureaukrati.

Det Konservative Folkeparti vil aktivt og positivt gå ind i udvalgsarbejdet vedrørende lovforslaget.

Pelle Voigt (SF):

Det er mange og forskelligartede forslag, vi behandler under én hat i denne korte debat, og jeg skal derfor kun komme ind på nogle enkelte elementer, som jeg synes er af interesse ved denne førstebehandling.

Man kunne sige, at dette forslag er af en karakter, som er og næsten nødvendigvis må være en blanding af skidt og kanel.

Vi synes, det er rimelig fornuftigt, at man ændrer de detaljerede bestemmelser om, hvilke arbejder en byfornyesbeslutning kan indeholde, til rammebestemmelser, og det vil vi se positivt på, når vi skal arbejde videre med dette i udvalget.

Vi synes også, at tanken om at ombygge nedlagte erhvervsbygninger til boligformål er rigtig. Vi er mere skeptiske over for forslaget, som

[Pelle Voigt]

vil gøre det muligt i en række tilfælde at gennemføre såkaldte mindre byfornyelsesbeslutninger uden offentliggørelse af en § 9-redegørelse. Det kan måske i en række tilfælde være fornuftigt og forenkling, men det kan også i nogle tilfælde efter vores opfattelse risikere at blive brugt til en indskrænkning af offentligheden omkring nogle af disse sager, og det vil vi se på med noget større skepsis, når vi skal arbejde videre med dette forslag.

I det hele taget forekommer det os, at der på enkelte mindre punkter er tale om, at man i højere grad med de forenklinger, som foreslås, indskrænker demokratiet og de demokratiske rettigheder på dette område, mens vi måske snarere har brug for, når nu vi er i gang med at foretage en række reguleringer, at forbinde den nødvendige decentralisering med yderligere beboerindflydelse. Det vil vi i hvert fald bestræbe os for bliver resultatet af udvalgsarbejdet.

Vi synes, det er venligt og rimeligt over for handicappede og ældre mennesker, at lejligheder, der ombygges, så de bliver særlig handicappede, kan anvendes af den slags mennesker, men vi synes, der er en modsigelse mellem de handicappedes behov og de rettigheder, som folk i byfornyelsesprocessen har til at vende tilbage til den lejlighed, som de tidligere har beboet, og vi synes, at de hensyn må afstemmes meget efter hinanden. Hvis vi arbejder for, at byfornyelsen skal ske på beboernes betingelser, og at det skal være muligt for de beboere, der bebor en lejlighed i den pågældende ejendom, at være med til at påvirke og styre byfornyelsen, er det en betænkelig sag, uanset hensynet til de handicappede, hvis man kan ophæve tidligere beboeres ret til at vende tilbage til nærmere bestemte lejligheder. Vi synes, der er to hensyn her, der står over for hinanden, og som vi må have en meget nøje drøftelse af.

Med hensyn til kommunens mulighed for at udstede påbud om afspærring af ejendomme for at undgå BZ-aktioner og den slags er det vores klare opfattelse, at problemet med tomme huse og husbesættelser ikke er et problem, der løses ved ødelæggelse af bygninger eller ved afspærringer af mere eller mindre militant art.

Det, der er sagen, er jo, at hvis loven blev overholdt og kommunerne i øvrigt førte en fornuftig politik, ville der for det første ikke være nogen tomme ejendomme at besætte, og for det andet har SF tidligere fremsat forslag her i Fol-

ketinget om, at i de tilfælde, hvor loven overtrædes og byfornyelsesarbejder ikke bliver sat i gang, men ejendomme i årevis får lov til at stå tomme, legaliseres det ligefrem, at ejendomme besættes. Det synes vi stadig er den enkleste måde at løse dette problem på. Så ville også BZ-aktioner få en endnu mere samfundsgavnlig virkning end den, de har i dag, nemlig som en afskrækkelse og som et incitament til, at ejere fik sat disse ting i gang. Problemerne løses ved, at man går i gang med byfornyelsen og får flyttet folk ind i husene igen, og ikke ved afspærringer og politiforanstaltninger af den ene eller den anden art.

Vi er bekymrede over ideen om, at der ifølge § 90, stk. 16-19, nu generelt skal indføres offentligt udbud med de spekulationsmuligheder, det indebærer, og vi er bekymrede over tanken om, at folks muligheder for at få erstatningsboliger skal indskrænkes, hvis der smøles med istandsættelsen af deres boliger. Det er, som om man i stedet for at tage fat på at løse problemet endnu en gang griber ind over for beboernes rettigheder, hvilket vi ikke synes at der er særlig meget fornuft i.

Vi synes også, at der er grund til at se med skepsis på forslaget om en indskrænkning af byfornyelsesnævnenes kompetence. Vi er enige i, at der på en række punkter kan ske en effektivisering og en forenkling af reglerne, og det vil vi gerne være med til at se på, men vi mener, at det i langt højere grad ville være en effektivisering og forenkling at overlade det til beboerne på deres egne betingelser at varetage byfornyelsen – i stedet for den politik, der lægges op til her, som i endnu højere grad er udtryk for, at man i en række tilfælde kan fravige regler hen over hovedet på beboerne.

Mejdahl (V):

I byfornyelsesloven, som trådte i kraft i 1983, er der en revisionsbestemmelse, som skal effektueres i dette folketingsår, og det er årsagen til, at vi i dag førstebehandler en ret omfattende justering af byfornyelsesloven.

Det er med vilje, at jeg siger »justering«, for lovforslaget lægger ikke op til grundlæggende ændringer i loven.

De 6 år, der er gået siden lovens ikrafttrædelse, har givet et ganske godt erfaringsgrundlag for revisionen. Det skudsmål, loven har fået, er, at den er for svær at administrere, at den detail-

[Mejdahl]

regulerer for meget, og at der går for lang tid fra det tidspunkt, hvor ideen om et byfornyelsesprojekt fødes, til det er ført ud i livet og afsluttet. Det er bl.a. sådanne kritikpunkter, lovrevisionen tager sigte på at imødekomme.

Vi kan føre en lang diskussion om, hvorvidt lovforslaget i så henseende er vidtgående nok. Der kunne sikkert med fordel lægges flere beslutninger ud til kommunerne, men som en generel bemærkning vedrørende lovforslaget vil jeg sige, at vi i Venstre synes, at boligministeren har haft en heldig hånd, også fordi der er flyttet kompetence fra centralt hold til kommunerne. Lovforslaget er et godt skridt i retning af en hensigtsmæssig forenkling og smidiggørelse af loven.

Kommunalbestyrelsen kan efter forslaget bestemme, at der ikke skal udarbejdes en § 9-redigering, når det drejer sig om mindre byfornyelsesprojekter, der omfatter højst 20 boliger, og når ejeren og eventuelle lejere skriftligt har accepteret forslaget til byfornyelsesbeslutning. Det er en god ting.

SF's betænkeligheder deler vi på ingen måde. Denne ændring er afprøvet som et frikommuneprojekt i Esbjerg og Ringkøbing med et tilfredsstillende resultat. Lovforslaget giver mulighed for at gå lidt videre end frikommuneregulativet i tilfælde, hvor der foreligger ejer- og lejertilslutning. Jeg nævner frikommuneprojektet, fordi vi her har et eksempel på, at frikommunetanken giver resultater og kan bruges i det praktiske lovgivningsarbejde.

Lovforslaget indeholder også en bestemmelse om, at grunde og bygninger, som er erhvervet i forbindelse med byfornyelse, som hovedregel skal afhændes ved offentligt udbud. Vi lægger i Venstre vægt på, at det er hovedreglen; der skal altså være en grund til at fravige den. Offentligt udbud giver den største garanti for, at man får markedsprisen for det, man har til salg.

Der er en forebyggende bestemmelse i lovforslaget, nemlig en bemyndigelse for kommunalbestyrelsen til at meddele påbud om, at en ubeboet ejendom sikres, så uvedkommene ikke tager den i besiddelse.

Det skinner igennem, at der står København på denne paragraf, og det gør der nok også på den paragraf, der giver mulighed for finansieringsmæssigt at sidestille ombygningstab i ejendomme, som er omfattet af en saneringsplan vedtaget for den 1. juli 1983, med dem efter 1. juli 1983.

Interessen for byfornyelse er øget ganske betragteligt i de senere år. I 1983 var rammen for byfornyelse og boligforbedring vel ca. ½ mia. kr. I 1989 er rammen 1,6 mia. kr. For Venstre er det vigtigt, at byfornyelsesmidlerne bruges på en sådan måde, at ressourcerne, som sættes ind på området, udnyttes optimalt. Vi håber, at lovforslaget vil være med til at give brugerne mulighed herfor.

Jeg skal på Venstres vegne anbefale lovforslaget.

Kirsten Jacobsen (FP):

Selv om boligministeren har den opfattelse, at jeg somme tider optræder som en fræk kælling, vil jeg ikke afholde mig fra at kritisere det, som jeg synes er forkert, og det vil jeg også gøre i fremtiden. Dette kun til boligministerens oplysning.

Så vil jeg godt sige til boligministeren, at jeg synes, det havde været en god idé, hvis man havde optrykt den gældende lovtekst, for dette er et stort og kompliceret område; det tror jeg alle er enige i, for selv om dette er teknik – og det er svært – skulle det gerne være sådan, at i hvert fald Boligudvalgets medlemmer og i særdeleshed ordførerne er helt klar over, hvad det er, de har at gøre med. Jeg synes nemlig, at på det boligpolitiske område har vi ret dårlige erfaringer med hensyn til at vedtage hovsaløsninger, som vi er nødt til at ændre, somme tider inden de er trådt i kraft, ja somme tider sågar flere gange.

Når jeg kommer med alle disse indvendinger, er det, fordi jeg synes, vi skal tilstræbe, som den konservative ordfører sagde, en decentralisering og en mindre bureaukratisk og mere teknisk rigtig lovgivning, men det synes jeg ikke forslaget er udtryk for. Jeg er nemlig sikker på, at hvis man gav dette lovforslag til samtlige 179 medlemmer herinde i Tinget, ville det være under 10, der fattede, hvad det overhovedet drejede sig om. Det skal imidlertid ikke lægges dem til last; men derimod dem, der har udformet forslaget.

Når man ikke har selve lovbekendtgørelsen i hånden og slår op og slår op ændringer og ændringers ændringer, får man ikke noget begreb om, hvad dette drejer sig om, og til ministerens oplysning kan jeg sige, at for mit eget vedkommende er det første gang i de 10 år, jeg har været boligpolitisk ordfører, at jeg har været nødt

[Kirsten Jacobsen]

til at skrive en ordførertale. Det var jeg simpelt hen nødt til for overhovedet at have check på alle disse paragraffer, og selv om jeg også synes, det er kedeligt, når nogen står og læser op af et stykke papir, har det altså været nødvendigt. Kun én gang til til ministeren: Kan vi ikke godt, i hvert fald når det er så stort et forslag, få hele teksten trykt op?

Så vil jeg godt sige, at Fremskridtspartiets generelle holdning til dette problem er, at havde vi haft et frit boligmarked, så havde vi ikke haft disse problemer, for et frit boligmarked havde løst de vedligeholdelsesproblemer, der bevisligt findes i dag. Det er en fejltagelse at tro, at reguleringer og restriktioner, som forbyder markedet at reagere på en naturlig måde, er en løsning; det er i hvert fald kun en lappeløsning.

Vedrørende de enkelte paragraffer har jeg nogle ganske få bemærkninger. En af dem – og jeg tror egentlig, det er en forglemmelse – drejer sig om rykningspåtegninger på pantebrev. Der må det være helt klart, at den rykningspåtegning, som skal være en generel rykningspåtegning, skal stå i selve pantebrevets tekst, således at man ikke om 20 år bliver i tvivl om, hvad meningen egentlig var.

Og med hensyn til indeksslåne vil jeg godt sige til ministeren, at jeg synes, de skal fjernes, når det drejer sig om privat udlejningsbyggeri, for de vil forhindre mange private grundejere i at turde binde an med disse projekter; de kan overhovedet ikke overskue dem. Kreditforeningerne kan ikke overskue følgerne af dem. Osv. osv.

Når det drejer sig om at give kommunerne – i København magistraten – ret til at foretage lejeforhøjelser, er det et spørgsmål, som skal afgøres af huslejenævnene eller af domstolene, og på dette område vil Fremskridtspartiet i hvert fald, hvis vi ikke kan komme igennem med det sammen med ministeren og andre i udvalget, stille et ændringsforslag.

I relation til § 90, stk. 16, synes jeg, vi skal fjerne de sidste 2 linjer, for det kan ikke være sådan, at kommunalbestyrelsen bestemmer, hvordan en ejendom skal afhændes. Den skal selvfølgelig altid – og jeg understreger »altid« – afhændes ved offentligt udbud.

Så må jeg sige, at selv om jeg principielt synes, at en indeksbelåning er helt o.k., så længe den er frivillig, synes jeg alligevel, at dette bliver for uoverskueligt med hensyn til, hvordan

man rent faktisk er stillet, og selv om jeg ikke har lod eller del i de gamle statslånsordninger, må jeg i hvert fald give dem så meget med på vejen, at de var nemmere for folk at have med at gøre.

En anden ting er – og det synes jeg vi skal se grundigt på i udvalget – at vi skal præcisere over for disse byfornylsesselskaber, at de skal bistå grundejerne ved udformningen. Det skal også være sådan, at sagsbehandlingen forløber inden for en rimelig tid, og jeg vil anse 6 måneder for at være det absolut maksimale.

Min taletid er udløbet, og jeg vil kun afslutningsvis sige, at hvor dette lovforslag viser sig at indeholde forbedringer – og dem er der da nogle af, det skal jeg gerne indrømme – vil vi støtte det, men hvis det viser sig, at det samlede resultat bliver en forringelse, vil vi stemme imod det. Fremskridtspartiet vil altså tage stilling, når vi ser lovforslaget ved tredje behandling.

Jørgen Estrup (RV):

Dette er jo en lovbestemt revision, og derfor kan det måske indledningsvis være rimeligt med et par overordnede, generelle bemærkninger om selve byfornylsesspørgsmålet og den måde, vi nu i nogle år har arbejdet med det på.

Der har jo været bred enighed om, at byfornyelse er noget væsentligt; derfor har vi også kunnet gennemføre mange ting i fællesskab, og jeg synes, der er al mulig grund til at prøve at fortsætte ad den vej.

Men hvis vi skal have nok ud af de penge, vi sætter af til byfornyelsen, er det nødvendigt, at vi får et bedre overblik. Vi må i højere grad lægge vægt på at vide, hvad det er for et mål, vi satser på, og at sikre os, at vi faktisk kommer et stykke af vejen. Derfor har vi fra radikal side flere gange efterlyst en bedre planlægning på området, en bedre viden om de problemer, vi skal løse, og en mere dybtgående indsigt i problemernes tyngde.

Det er jo dels et spørgsmål om omfanget af det overordnede byfornylsesproblem, dels et spørgsmål om, at vi ikke blot tager fat på de lette opgaver, men også får de tunge med og finder mekanismerne, som kan løse de tunge problemer. Det sidste synes jeg i meget høj grad også man kan se af dette lovforslag ligger Boligministeriet på sinde. Spørgsmålet er, om vi når langt nok.

[Jørgen Estrup]

I den forbindelse vil jeg godt minde om, at en del af den så omtalte Ølgaardrapport også handler om dette problem, og heri gør man opmærksom på, at en af de vigtige sider af boligpolitikken er, at man udnytter ressourcerne bedre, end man har gjort hidtil, bl.a. ved en oprioritering af byfornyelsen og en bedre planlægning. Jeg synes, at det her måske var rimeligt at citere, hvad der står på side 170 i Ølgaardbetænkningen om den planlægning, vi har foretaget her i landet på boligpolitikens område, og det gælder altså også byfornyelsen. Man skriver:

»Derfor må planlægningen siges at være halvhjertet. De overordnede myndigheder savner overblik. Det, der er fremherskende i debatten, er spørgsmål om dækning af boligbehov for specielle grupper, især de unge og de ældre, ikke den samlede boligdækning.«

Det mener jeg er noget, vi burde kunne tage fat på i den kommende tid og derved i højere grad få hold på, om vi sætter penge nok af eller vi burde sætte nogle flere af, hvis vi ikke vil halte efter udviklingen, men nå nærmere en løsning af problemet.

Om det konkrete lovforslag blot nogle få bemærkninger, for jeg synes, at man af høringsrunden kan se, at Boligministeriet og boligministeren sådan set har ramt meget godt. Der er taget fat på de muligheder, der i øjeblikket kan ses for en smidiggørelse og forenkling af lovgivningen, og derfor har vi også fået nogle positive reaktioner fra byfornylsesselskaberne og andre, der har med byfornyelsen at gøre.

Jeg synes, der er tegn på, at vi med dette lovforslag kan få en bedre udnyttelse af ressourcerne. Vi kan også sikre, at det offentlige ikke påtager sig større udgifter, end rimeligt er, gennem nogle regler om, at der hovedsagelig skal være tale om offentligt udbud.

Endelig vil jeg føje til, at man kan have sine betænkeligheder ved, om de såkaldte BZ-foranstaltninger, som der nu er tale om i lovforslaget, er en egentlig løsning på dette problem.

Det er selvfølgelig i første række en overfladisk løsning. Det, som vi på det punkt vel især har brug for, er at vide noget mere om, hvorfor der stadig væk er tomme ejendomme, og i hvilket omfang det gør sig gældende. Vi kan jo se, at der faktisk er tomme ejendomme. Hvorfor er der det? Hvordan kan vi forhindre det? Ved en bedre udnyttelse af boligmassen og ikke blot

ved en egentlig demolering af eksisterende bygninger, der kunne bruges på en bedre måde.

Her synes jeg måske nok at man kunne ønske, at Boligministeriet ville interessere sig for, hvad det er for nogle mekanismer, der ikke fungerer godt nok i kommunerne. Det ville jeg i hvert fald meget gerne vide, og det kunne måske også være en af de ting, som kunne komme ud af det nu fornyede arbejde i den fond, som vi jo har til midlertidige ungdomsboliger.

Til slut vil jeg blot sige, at jeg synes, det vigtige er, at vi får sikret en bred opbakning om byfornyelsen, og at der fortsat gøres en væsentlig indsats for, at byfornyelsen løser vores boligpolitiske problemer.

Bollmann (CD):

Når vi har dette forslag til behandling i dag, skyldes det, som det allerede er sagt, at der er en revisionsparagraf i loven. Men det skyldes også, at der har været et udbredt ønske hos mange, som har med disse ting at gøre, om at få reglerne forenklet, for der er vel ingen, der kan påstå, at byfornylelseslovgivningen er enkel. Det tror jeg ikke nogen vil lægge navn til.

Derfor: Selv om de fleste ændringer synes fornuftige, kunne der godt spørges, om man er gået langt nok i forenklingen. Jeg synes, det er udmærket, at man overfører visse erfaringer, f.eks. fra frikommuneforsøg, til lovgivningen, men det er stadig væk kun for mindre byfornylelsesbeslutninger. Vi havde gerne set, at man var gået længere her.

Vi er i CD tilfredse med, at der nu skabes muligheder for en begrænsning af husbesættelser. Vi er meget spændt på, hvordan det skal og kan gennemføres i praksis, men det kan vi selvfølgelig se nærmere på under udvalgsbehandlingen.

Vi er i CD også tilfredse med, at ældre og personer med handicap får en slags fortrinsstilling, ikke mindst på baggrund af, at vi ved, hvordan mange ældre rent faktisk er stillet boligmæssigt.

Så er der spørgsmålet om finansieringsbestemmelserne. Her har vi ikke nogen problemer. Også adgangen til bedre udnyttelse af erhvervsbygninger til boligformål synes vi er en god idé.

Derimod er jeg faldet over, om ikke der er en skævhed i spørgsmålet om byfornylelsesnævnes kompetence. Jeg skal ikke gå i detaljer her i

[Bollmann]

dag, men jeg mener faktisk ikke, at der er overensstemmelse mellem de ting, nævnene kan behandle, og så dem, der kan ankes videre i systemet. Det kan vi vel imidlertid også få afklaret under udvalgsbehandlingen.

Ellers skal jeg sige, at der er en lang række detaljer i forslaget her, som bedre kan diskuteres under udvalgsbehandlingen.

Jeg vil dog godt ved denne lejlighed, hvor vi taler om udnyttelse af byfornyelsesmidlerne, spørge, om ministeren vil overveje tanken om at øremærke dele af byfornyelsesmidlerne til de meget tunge opgaver. Jeg mener, og alle ved vel, at behovet for byfornyelse er meget, meget forskelligt. Hr. Jørgen Estrup var også en lille smule inde på det. Jeg synes, det er glimrende, at man både i Sønderød og i Vamdrup kan få gennemført nogle projekter, men vi ved da også, at f.eks. Vesterbro i København har et behov, der er helt, helt anderledes, og det gælder også andre områder, ikke mindst i hovedstadsområdet. Jeg synes, det var en idé, der var værd at overveje. Man kunne jo kalde det en slags social byfornyelse. Vi har jo i forvejen en opdeling af midlerne, så jeg synes ikke, der er noget i vejen for, at man kan sige, at der er nogle rigtig tunge områder, som bør prioriteres.

Men vi er alt i alt positive. Som sagt havde vi gerne set, at man var gået længere, men det kan jo være, at vi kan nå det under udvalgsbehandlingen; ellers kan vi måske nå det på et senere tidspunkt.

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Som flere af ordførerne har været inde på, er dette en lov, som der har hersket meget bred enighed om gennem årene. Det er mig derfor også en stor glæde, at faktisk alle ordførerne i dag har udtalt deres positive tilslutning til de væsentligste dele af det lovforslag, som nu er fremsat, og som jo er en revision af loven.

Det, der er gået igen i alle ordførernes indlæg, og det, som selvfølgelig også har været en af hovedbegrundelserne for denne revision, er ønsket om at trænge til bunds i det bureaukrati, som jeg må give alle ret i unægtelig findes ikke bare i forbindelse med byfornyelsesloven, men – og det kan vel alle vi, der har med boliglovgivningen at gøre, være enige om – i det hele taget på boligområdet. I forsøget på at forlige de interesser, som beboerne og ejerne af ejendommene har, er et vist bureaukrati desværre, som

reglerne er for øjeblikket, stadig væk påkrævet, men vi har med dette forslag forsøgt at komme det til livs så meget som overhovedet muligt.

Lovforslaget er meget velforberedt. Det har været til høring hos utallige organisationer. Jeg kan også sige til hr. Jørgen Estrup, der sagde, at vi manglede yderligere oplysning på området, at der har været holdt utallige konferencer om det.

Også Ølgaardudvalget har som nævnt beskæftiget sig med det. Lad mig tage dette punkt op som det første og sige, at da vi også i Boligministeriet har stor interesse i så megen oplysning, så megen viden som overhovedet muligt om en meget vigtig del af vores boliglovgivning, har vi til hensigt at bede Ølgaardudvalget om at fortsætte sit virke, denne gang med problemstillingerne i forbindelse med byfornyelse.

Lad mig knytte nogle få bemærkninger til de ting, ordførerne hver for sig har taget frem.

Jeg kan til de ordførere – først og fremmest fru Lissa Mathiasen – der har været inde på BZ-sikringen, spørgsmålet om, hvor meget man egentlig skal ødelægge for at sikre mod besættelse, sige, at det naturligvis er umuligt at angive noget konkret om, hvor meget der er nødvendigt, om ødelæggelse overhovedet er nødvendig.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, kan der blot være tale om, at man forsvarligt aflåser sin ejendom. Men kommunalbestyrelsen må i hvert enkelt tilfælde selv beslutte, hvad der skal gøres, om den regner med, at man ved blot at aflåse eller ved at bolte eller ved f.eks. decideret at nedbryde nogle etageadskillelser, eller hvor langt man skal gå, kan sikre ejendommen mod besættelse. Det er det, der er hovedformålet.

I den forbindelse vil jeg gerne give udtryk for, at jeg er helt uenig med hr. Pelle Voigt, der finder, at det snarere burde legaliseres, at man besætter en ejendom, hvis den står tom. Vi kan naturligvis alle sammen helt overordnet være enige om, at der ikke burde være tomme ejendomme. Det, der har gjort, at dette forslag overhovedet er kommet frem, er naturligvis, at virkeligheden desværre ikke er så god, som vi kunne ønske det. Det kan der være mange gode grunde til, også mange dårlige grunde til.

Men faktum er, at der af den ene eller anden grund står tomme ejendomme, og derfor har vi i Boligministeriet som konsekvens af den ind-

[Boligministeren]

stilling, det udvalgsarbejde, Justitsministeriet har lavet, ment, at det måtte være rimeligt at indsætte en paragraf som denne, der forhåbentlig kan forebygge yderligere besættelser.

Flere af ordførerne, også fru Lissa Mathiasen, har været inde på, at det ikke er rimeligt, at byfornyeede ejendomme skal sættes til salg ved offentligt udbud. Andre ordførere har sagt, at det burde gøres i endnu videre omfang. Jeg tror derfor, det er rimeligt, at bestemmelsen er blevet formuleret, som tilfældet er, nemlig at som hovedregel skal grunde og bygninger, der er byfornyet, søges afhændet. Der kan naturligvis ved meget store byfornyelser være tale om, at nogle overordnede kommunale hensyn til udnyttelsen gør sig gældende, og derfor er reglen også formuleret, som tilfældet er: at det skal være som hovedregel.

Spørgsmålet om byfornyelsesnævnenes kompetence har været rejst af nogle ordførere. Jeg vil gerne sige, at det er et af de eksempler, der er i dette lovforslag på, at det, vi vil sikre, er en hurtigere sags ekspedition og at undgå dobbeltadministration. Derfor er det foreslået, at byfornyelsesnævnenes kompetence nu kun skal omfatte lovfortolkning, ikke længere skøn, medmindre der er tale om principielle skøn af videregående interesse for den enkelte. Vi regner med, at dette må være en rimelig måde også at tilgodese de enkelte lejere på, som sagt med det overordnede formål at undgå overbureaukratisering, overadministration.

Fru Kirsten Jacobsen sagde, at hun sandelig meget gerne, nu da hun havde gjort et stort stykke arbejde ud af at forberede sin skriftlige ordførertale, havde set, at vi havde optrykt den gældende lov. Jeg ville nu synes, at når fru Kirsten Jacobsen har gjort et så stort arbejde oven i købet at skrive sin ordførertale, kunne det vel næppe have været helt uoverkommeligt – der er oven i købet henvist til det i lovforslaget – om fru Kirsten Jacobsen havde bedt Folketinget, hvor jeg ved at man uden større vanskeligheder kan få det, måske gennem sin sekretær, om at skaffe loven, der faktisk er offentliggjort i lovbekendtgørelse nr. 501 af 21. juli 1987.

Fru Kirsten Jacobsen er jo meget økonomisk interesseret, ved jeg, og vil nødvendigvis rutte med borgernes penge. Jeg ville faktisk synes, det var urimeligt, om man i dette lovforslag i stedet for, som man har gjort, at henvise til den smukke lovbekendtgørelse, havde genoptrykt den. Jeg

tror ikke, andre har haft vanskeligheder med at finde lovbekendtgørelsen, hvor man som sagt kan læse loven i dens helhed. Derudover kan man i bemærkningerne til lovforslaget nøjagtigt se – det er jo også praksis – hvilke paragrafer der bliver berørt af de foreslåede ændringer. Jeg mener ikke, det er noget, der skulle volde de store vanskeligheder. Indholdet af paragrafferne er naturligvis en anden sag, men det har jeg været inde på.

Spørgsmålet om, hvorvidt indeksslån bør være obligatoriske for private, ser jeg meget gerne taget op. Jeg ved fra tidligere lovforslag, at det har været rejst, bl.a. fra mit eget partis side, så jeg håber, det er noget, udvalget vil drøfte under sin behandling.

Hr. Jørgen Estrup spurgte i forbindelse med Ølgaardrapporten og de midler, som er sat af til byfornyelse, om vi holder os de overordnede mål for øje, og om de penge, som i dag bruges til byfornyelse, bliver brugt korrekt og rigtigt. Jeg kan sige, at det for øjeblikket drejer sig om det højeste beløb, vi nogen sinde har haft til byfornyelse, nemlig 1,6 mia. kr., men netop derfor er det naturligvis væsentligt, at pengene bruges korrekt.

Jeg er ganske enig i den betragtning, at én ting er byfornyelse, en anden er, hvad jeg ville kalde vigtigheden af at forebygge byfornyelse. Det vil altså sige, at vi skal gøre langt mere, end tilfældet er i dag – også fordi lejeloven sætter nogle begrænsninger for vore muligheder – for den løbende vedligeholdelse af ejendomme, sådan at vi ikke som i dag, når vi er færdige med at byforny i den ene ende, kan starte i den anden ende, fordi der er mange huse, der i mellemtiden er blevet så forfaldne, at vi må skride til byfornyelse.

Vi kunne formentlig løse langt større opgaver, også med færre offentlige midler, hvis vi i højere grad sørgede for, at huslejerne var i stand til at dække en rimelig vedligeholdelse af ejendommene. Det er nok et problem, vi kommer til at drøfte i anden sammenhæng. Men jeg vil gerne sige, at jeg er helt enig i, at én ting som sagt er byfornyelse, en anden er forebyggelsen af den.

Til hr. Bollmann, der spurgte, om ikke det var en idé at øremærke nogle midler til de tunge opgaver, vil jeg sige, at det er et forslag, jeg meget gerne vil overveje. Jeg har ved tidligere lejligheder, når der har været diskussion om

[Bollgministeren]

byfornyelse, været inde på, at jeg efterhånden finder – med al respekt for de byfornyelsesopgaver, en række provinsbyer har påtaget sig, og hvor det er lykkedes ikke mindst at restaurere en samling meget fine enkeltejendomme – at hele baggrunden for byfornyelsen og for vores tidligere saneringslov dog er, at vi skal lave menneskeværdige boliger.

De problemer, der først og fremmest skal løses, er dem, der opstår for lejere i virkelig forsømte ejendomme, det, der i starten vel nok kunne betegnes som slum, og hvor jeg fandt, at man gjorde rigtigt i, ikke mindst i storbyerne og ikke mindst i København naturligvis, at foretage totalsaneringer, men hvor vi nok må sige, at vi i højere grad må koncentrere os om de bevarende saneringer, og hvor der stadig væk – det jeg vil meget gerne give hr. Bollmann ret i – ikke mindst på Vesterbro i København er problemer af så omfattende karakter, at det ikke kan være rimeligt bare ud fra et millimeterhensyn at fordele pengene over hele landet. Her må vi tage ganske særlige hensyn.

Derfor vil jeg gerne tage hr. Bollmanns forslag op til meget velvillig overvejelse.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Som følge af ministerens lidt ironiske bemærkninger om Fremskridtspartiets spareiver med hensyn til offentlige penge skal jeg bare give ministeren ret i, at den holdning har Fremskridtspartiet. Men Fremskridtspartiet har også den holdning, at det vil være dyrere at ændre denne lov – for nu skal det hele jo trykkes én gang til – end om man havde gjort sådan, som jeg sagde. Jeg *har* lovebekendtgørelsen. Jeg mener, det godt kan lade sig gøre.

Jeg skal læse op et helt tilfældigt udpluk: lovforslagets § 1, nr. 52, hvor der står: »I § 60, stk. 5, ændres »§ 59, stk. 5,« til: »§ 63 b.« Man skal altså igennem alle disse paragraffer, og så har man altså trykt »ændring« nedenunder. Der havde det været nemmere, fru minister, men det kan vi have hver sin holdning til.

Må jeg bare lige sige, for at det kan stå i Folketingets forhandlinger: Jeg kritiserede før forståelsen og bad om enklere og mere forståelige regler, og så stod hr. Jørgen Estrup heroppe og sagde »demolering«. Jeg må indrømme, at jeg ikke forstod, hvad demolering er for noget. Jeg tænkte, at de, der skal arbejde med det, nok heller ikke gør det.

Men vi er jo så godt udstyrede her i Folketinget, at vi har en fremmedordbog. For at alle mennesker kan finde ud af, hvad »demolering« betyder, skal jeg hermed oversætte fra fremmedordbogen. Der står, at ordet oprindeligt stammer fra fransk, og at det betyder ødelægge, nedrive, sløjfe. Det er specielt masse og materiale, det drejer sig om.

Så blev jeg så klog. Jeg håber, at der også var andre, der gjorde det.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg blev meget glad for de bemærkninger, boligministeren kom med i sin svartale. Her tænker jeg specielt på de meget store problemer, vi har ikke kun i København, men også i andre større byområder.

Det er problemer, som vi, næsten uanset – havde jeg nær sagt – hvad vi gør, må erkende kræver en speciel løsning. Vi er vel i den situation, at vi kan sige, at hvis ikke det lykkes os inden for en relativt kort årrække at finde penge, der kan sættes af til lige nøjagtig det projekt – nu nævnte ministeren selv Vesterbro – kan man sætte spørgsmålstegn ved, om det overhovedet vil være muligt at redde området. Det synes jeg ville være ganske skammeligt.

Men jeg tror ikke, at man vil begå en god gerning, om man vælger den løsning at sige: Jamen vi har godt nok – det synes jeg egentlig vi skulle være glade for – utrolig mange også meget små byer, der har taget fat på løsninger af disse problemer, men nu må vi hellere stramme i forhold til dem. Det er relativt små beløb, der er tale om. Derfor synes jeg, man skulle overveje, om det ikke var muligt i forbindelse med nye midler at afsætte en speciel pulje til sikring af de specielt store opgaver, så de bliver løst inden for en overskuelig årrække.

Jeg kan ikke være forundret over, at boligministeren går herop én gang til og svarer bekræftende på spørgsmålet om salg af ombyggede ejendomme og ryddede grunde. Det står i lovforslaget, så det er helt naturligt, at boligministeren går herop og begrundet, hvorfor det skulle med.

Men jeg kan alligevel undre mig lidt, for når man mener, at det er en dårlig ordening, vi har i dag, må det betyde, at man rent faktisk mener, at Boligministeriets grundpriskonsulent ikke har fungeret godt nok. Man mener altså, at det

[Lissa Mathiasen]

kommunale tilsyn ikke har fungeret godt nok, siden man mener, at ejendommene er solgt til en væsentlig lavere pris, end der egentlig kunne være opnået. Det synes jeg da er meget interessant, og det synes jeg der skal bores i.

Så vil jeg godt sige som det sidste, at jeg havde gerne set – jeg havde ikke mulighed for at have det med i mit første indlæg – at der ved denne revision havde været nogle bemærkninger om en yderligere udbygning af beboerindflydelsen. En af de erfaringer, som vi har gjort rundt omkring, er, at byfornyelseskontorerne og byfornyelsescentrene har haft meget stor effekt – afhængigt af, hvor store projekter man har været inde i. Jeg så gerne, at vi med nogle bemærkninger i forbindelse med denne revision kunne styrke beboernes mulighed for den daglige, den meget nære kontakt i deres område.

(Kort bemærkning).

Bollmann (CD):

Jeg vil gerne først sige til ministeren, at jeg er glad for den modtagelse, min idé fik, og det er så noget, vi kan diskutere videre.

Men der var en anden ting, som fik mig til at gå herop, og det var ministerens bemærkninger om, at det, man burde gøre, var at vedligeholde bygningerne noget bedre. Det er jeg meget, meget enig i, og netop derfor har CD fremsat et forslag om fradrag for vedligeholdelse både for ejere og for lejere. Det mener jeg kan være med til at fremme den vedligeholdelse, vi alle ved er nødvendig, men det er selvfølgelig et tema, vi kommer til at diskutere på et senere tidspunkt. Jeg går ud fra, at regeringen også vil være positiv over for dette forslag.

(Kort bemærkning).

Mejdahl (V):

Inden vi nu trækker alle byfornyelsesmidlerne til København, vil jeg da godt lige komme med et bette pip. Jeg må selvfølgelig medgive, at byfornyelsesproblemerne er store, og at de er størst i de store byer, specielt i hovedstaden. Men jeg har set eksempler rundt omkring i landet, hvor byfornyelsesmidlerne efter min opfattelse har været særdeles godt anvendt. Der er også bygninger, der er bevaringsværdige, og det giver beskæftigelse rundt omkring i landet. Så en vis afvejning vil jeg godt slå til lyd for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.46

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Forhandling om redegørelse nr. R 11:

Socialministerens redegørelse af 15. december 1988 om børn.

(Redegørelsen anmeldt 15/12 88. Redegørelsen givet 15/12 88. Beslutning om forhandling 15/12 88).

Forhandling

Jytte Andersen (S):

Det er for sølle, fru socialminister! Det er for sølle, at regeringen vil være bekendt at fremlægge en så intetsigende redegørelse. Det er for sølle, at regeringen efter to års diverse udvalgsarbejder ikke formår at stille ét eneste konkret forslag, der kan bringe børnefamilierne ud af deres klemte situation.

Det er for sølle, ikke mindst fordi regeringen har brugt diverse udvalgsarbejder til at feje adskillige konkrete forslag fra Socialdemokratiet af bordet med henvisning til udvalgsarbejdet, som tydeligt nok alene har været beregnet til syltekrukke eller afledningsmanøvre.

Redegørelsen beskriver i florumvundne, velmente vendinger regeringens holdninger til børns liv. Beskrivelserne er desværre uforpligtende og mest velegnet til festtaler.